

hvorledes skal den saa bagefter kunne forlanges udlagt, naar det ikke itide har været forbeholdt. Det er mig saa ukkært, at jeg troer, at den ærede Ordfører selv vil føle, at Paragraphen i disse Punkter maa omredigeres til tredie Behandling. (Ordføreren: Nej.) Ja, saa forfikkler jeg den ærede Ordfører, at denne Paragraph vil berede saare mange praktiske Banffeligheder. Jeg har altsaa nu her udtalt mig om Loven og om Forslaget under Nr. 26, som jeg nærmest har villet anbefale. Jeg vil bede det ærede Thing erindre, at, naar dette Forslag muligt ikke kommer til Afstemning, saa har det for en stor Deel ligget i formelle Banffeligheder, og at jeg derfor er fuld berettiget til at stille det op igjen til tredie Behandling. Jeg vil dernæst bede det virkelige Fleertal her i Salen, som efter al rimelig Beregning over de forskjellige Grupper staaer paa samme Side som jeg, at, hvis de ville stemme for Forslaget, og det skulde komme til Afstemning alt ved denne Behandling, de da, selv om Vædringsforslagene forkastes, alligevel ville stemme for selve Hovedforslaget, da jeg som sagt inden tredie Behandling skal bortfjerne de Banffeligheder, som der i den Skikkelse kunde være for deres Tilslutning til Forslaget.

Chr. Pedersen: Jeg skal kun tillade mig nogle ganske faa Bemærkninger. Det ærede Medlem for Viborg Amts 2den Valgkreds (Bregendahl) brugte i Begyndelsen af sit Foredrag nogle Uttringer, som kunde forståes saaledes, som om Fleertallet af Udvalget medarbejdede Selveendoms Indførelse ved at tage saaledes fat paa den foreliggende Sag, som skeet er. Jeg veed ikke, om det er det ærede Medlems Mening at stemple os saaledes; jeg troer det ikke, men var det Tilfældet, maatte jeg bestemt fralægge os det. Jeg har altid, hvor jeg har havt Leilighed til at sige et Ord om denne Sag, raadet Fæsterne til at forlige sig med Godseierne og ikke vente noget stort eller egentligt Udbytte af den lovgivende Forsamling, og det kan jeg godt gjøre; det er et Factum. Da Fæsterne paa et Gods anlagde Proces imod Godseieren, har jeg bidraget til at splitte denne Forening af Fæsterne, og jeg

har bestræbt mig for at faae dem til at gaae ind paa Kjøb af deres Gaarde, hvilket lykkedes. Jeg vil derfor ikke have, at en saadan Beskyldning skal lyde, som om man vilde hemme Selveendoms Indførelse ved at love Fæsterne Noget, man i Virkeligheden ikke kunde skaffe dem. Naar jeg ifledestomindre har været med til at underskrive disse Vædringsforslag, og naar jeg har tiltraadt denne Betænkning, som ganske vist paa en skarp og bestemt Maade fremhæver enkelte Kjendsgjerninger, skal jeg henpege til to Ting. Den høitærede Indenrigsminister udtalte i et Møde med Udvalget, at han vilde gjøre opmærksom paa, at Fæstetvangen hvilede paa Stederne, men ikke paa Soderne. Jeg udtaler dette, fordi den høitærede Indenrigsminister gjentog denne Udtalelse her i Thinget igaar; hvis det ikke havde været Tilfældet, vilde jeg ikke have berørt det, men da det er skeet, vil jeg nævne det. Den anden Ting, jeg skal pege hen til, er den, at da Frihedsklvet begyndte at yttre sig her i vort lille Statssamfund, indstrømmede der fra Godseierne Anmodninger om Bevillinger, og de Oplysninger, som ere meddeelte det Udvalg, der ifjor behandlede Fæstefagen, vise, at der i Aarene Fyrgetyve, navnlig fra 1844 til 1850 — ganske enkelte vare fra Aarene Halvtreds og ligeledes enkelte fra Aarene Tredivte — indkom Anmodning fra 52 Godseiere om Bevilling til at bortdrage Jord fra Fæstetvang, og disse 52 Godseiere have faaet 54 Bevillinger. Det fremgaaer dernæst af disse Oplysninger, at det Areal, som disse Bevillinger vedrøre, beløber sig til flere Tusinde Tønder Land. Til Udgangen af 1869 var der inddraget over 2,000 Tønder Land, samt foruden det Areal, som der er betegnet, tillige noget over 80 Tønder Hartkorn, men disses Areal er ikke angivet, og det kan meget overstige de 2,000 Tønder Land. Disse Bevillinger ere nu engang givne, og at de overholdes, er i sin Orden; de bør ikke tages tilbage. Men man siger, at dette er nu engang skeet, og at der ikke kan gjøres videre ved den Sag; men disse Bevillinger bør ikke gribe videre om sig. Der er imidlertid ogsaa i de nævnte Oplysninger Svar derpaa, idet der ifølge dem ikke er mindre end 54 Tilfælde, hvorom der siges, at der